

Statsbudsjettet for 2027 – innspill fra Creo

Creo – forbundet for kunst og kultur er Norges største kunstnerorganisasjon. Creos medlemmer arbeider innenfor alle deler av kulturlivet; Noen er artister, noen er utøvende musikere i et band, i et ensemble, i en kirke eller i et orkester. Noen er pedagoger eller underviser i musikk eller andre kunsthøgskolefag i grunnskolen, på videregående skoler, i private og kommunale kulturskoler, ved en høyskole eller et universitet. Noen er låtskrivere eller komponister eller begge deler. Noen danser ballett eller moderne dans, noen jobber med lyd og lys eller gjør andre ting «bak scenen» og noen er musikkterapeuter.

I Meld.St. 22 (2022-2023) *Kunstnarkår* etableres følgende samfunns mål for kulturpolitikken:

Eit velfungerande og godt samfunn inneheld og legg til rette for kunst og kunstnarar – fordi kunst bidreg til meiningsfulle liv og dimed meningsfull samfunnsutvikling, men òg fordi kunsten er ein viktig del av den demokratiske infrastrukturen, som rom for frie ytringar og diskusjon.

Dette er overordnede mål Creo kan stille seg bak. Men dette er abstrakte mål som i den praktiske politikken må fylles med innhold. Et aktivt og mangfoldig kunst- og kulturliv er viktig for å gi den enkeltes liv et rikere og mer fullverdig innhold. Kultur bidrar også til verdiskapning, kompetanse, læring, helse og toleranse. Kunst- og kulturuttrykk har en verdi i seg selv og for seg selv.

Alle må gis tilgang til kunstopplevelser og kulturaktiviteter. Dette sikres best gjennom offentlig finansiering og gode og forutsigbare finansieringsordninger. Kulturen er en vesentlig del av det offentlige ordskiftet, og både enkeltkunstnere, frie kunstnergrupper og kulturinstitusjonene spiller en sentral rolle for debatt, demokrati, ytringsfrihet og meningsdannelse.

Kultureksport

Norsk kultur når stadig nye markeder utenfor landets grenser. Det må legges ytterligere til rette for økt eksport og for å styrke norsk kulturlivs muligheter internasjonalt. Utenriksdepartementets budsjettpost for utenlandssatsing må derfor styrkes. Budsjettposten er siden 2013 blitt systematisk redusert. Nivået på bevilgningene i 2013 må derfor være referansepunktet.

Vi lever i urolige tider der mange av våre verdier blir utfordret. I en slik situasjon trenger vi mer internasjonal samhandling og utveksling, ikke mindre. Utveksling av kultur bidrar til dialog, forståelse og samhold. UD sine midler til kulturfremme er avgjørende bidrag til dette.

- **Creo mener UD's budsjettpost til kulturfremme må reguleres tilbake til 2013-nivå, da den var på noe over 69 millioner.**

Internasjonalt senter for kunstnerisk ytringsfrihet

Kunsten må og skal være fri. Et sterkt, fritt og autonomt kulturliv er avgjørende for ytringsfriheten og for et levende demokrati. Kunnskap om språk, historie, religion, kultur og kulturkonflikter er essensielt i møter med andre mennesker, nært som fjernt både geografisk,

kulturelt og politisk. Gjennom sine uttrykk bidrar kunstnerne til å utvikle det offentlige ordskiftet og oss som samfunn. Vi må derfor fortsatt sikre gode vilkår for ytringsmangfoldet og kunstens frihet i Norge i tillegg til å jobbe for retten til kunstnerisk ytringsfrihet i et globalt perspektiv. Angrep på ytringsfriheten utenfor Norges grenser er også et angrep på vår egen ytringsfrihet. På verdensbasis blir altfor mange kunstnere og kulturarbeidere forsøkt stilnet av autoritære regimer, der metodene varierer fra subtil undertrykkelse til vold og tortur.

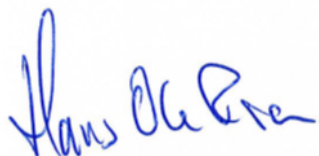
Organisasjonen Freemuse gjør et viktig arbeid i å dokumentere brudd på kunstnerisk ytringsfrihet globalt. Deres arbeid er viktigere enn noen gang.

Gjennom Safemuse vil Creo bidra i arbeidet for at forfulgte artister skal få beskyttelse.

- ***Creo mener at Norge må gå foran og utrede muligheten for et internasjonalt senter for kunstnerisk ytringsfrihet. Dette senteret kan og bør etableres med Safemuse og Freemuse som sentrale aktører. Vi ber om at det avsettes 10 millioner kroner til dette tiltaket i statsbudsjettet for 2027.***

Vi ber samtidig om et møte med departementet for å ytterligere argumentere for våre innspill, og for å svare på spørsmål fra departementet.

Med vennlig hilsen

Hans Ole Rian
Forbundsleder
Creo – forbundet for kunst og kultur